

Huszonöt év művészetpedagógia

Kopasz Márta grafikusművész, aki jelenleg a Tömörkény István Gimnázium szakközépiskolájának grafikai szaktanára, hagyta magamögött ezt a munkában, alkotásban eltöltött negyedszázados utat. Dél-Magyarországi majd minden városában tanítanak — aktív mű-

Norbert Lippóczy mérnök írta meg neki Kopasz Márta pontos lakemét. Valóban nem egy külföldi kéri meg vendéglátót, kísérjék el Kopasz Mártához műteremlátogatásra. Neves csehszlovák orvosprofesszor, olasz újságíró, osztrák nyom-



vészi tevékenységet is folytató — általános iskolai rajztanárok, akik Kopasz Mártát mint volt tanárukat, szeretettel emlegetik. A nagyüzemek dolgozói is megbecsüléssel emlékeznek vissza egy-egy grafikai tanfolyamra, melyet ő vezetett. Ez a 25 év a képzőművészet értékelésére való nevelés, a képzőművészeti kultúra szolgálatában tel tel.

A hivatalos közvélemény mindinkább megbecsüli értékes művészetét, ösztöndíjakkal, külföldi utazási segéllyel támogatja szakmai előrehaladását. Ma is már kezében van az útlevele, hogy a neves római festőművész kollégája, Peter Prokop meghívására a nyáron Olaszországba utazzon.

Ma már ismert a művész neve Európa-szerte, s főként kis grafikáit tartják számon. Kedves élménye volt például egy ismert grafikusmérnöknek, amikor Szegedre költözött: lengyelországi grafikus kollégája, a Tarnovban lakó

datulajdonos egyaránt zörgött már a vasrácsos kapun és gyönyörködik a kisgrafikák mellett a művésznek kedves, hangulatos művészi izléssel berendezett otthonában és virágos kertjében.

— A külföldi elismerés, a publikációk igen jól esnek — mondja Kopasz Márta mosolyogva — de a legnagyobb érték számomra a tehetséges tanítványaim ragaszkodása és füstje szíve. Ennek megnyerése a céloom a képzőművészeti alkotások és a képzőművészeti kultúra helyes értékelésére, mely azután általában az egész társadalom felé hatni fog. En ezt a munkámat kívánom tovább folytatni.

Beszélgetés közben előkerült a Párizsban kiadott Valentin Le Campion albumban megjelent és ott megvásárolt fametszete, amelyet cikkünkhöz bemutatunk. Ezt mondja ennek kapcsán:

— Számomra az jelent művészi feladatot, hogy a valóság talajába belenőve, begyökerezve fejtszem ki a legmagasabbrendű eszméket.

Értékes új növényfajták

Az idén fejeződik be hazánkban és a többi KGST-országban is, az első nemzetközi növényfajta-összehasonlító kísérletsorozat. Magyarországon ebben tízféle növényfajta: ösi búzával, kukoricával, burgonyával, cukorrépával, valamint néhány takarmány- és zöldségfélével vesz részt. Ezeknek a növényeknek 7 országból származó több mint 300 fajtáját az idén már negyedik éve tesztelik egymás mellett a kísérleti parcellákon.

Az 1961-ben megindult közös kísérletek a nemzetközi együttműködésnek a cserék-nél magasabb fokú, igen fejlett szintjét jelentik. Ezekben a kísérletekben ugyanis nemcsak a már minősített, hanem a még csak perspektívus „félkész” fajták is részt vesznek, így a legjobb új fajták az előállított országokban és a többi KGST-államban egyidőben kerülhetnek a köztermesztésbe.

Az első nemzetközi fajta-összehasonlító kísérletciklus eredményei még nem lezártak, de az máris biztos, hogy sok új értékes növényfajtát hozott meg az országunknak. Az országos mezőgazdasági fajtamintásító tanács a közeljövőben ismer el köztérmesztésre engedélyezett fajtáink két szovjet napraforgót, amelyeknek olajtartalma az eddigiekénél is nagyobb: „Világrekordot” jelentő 50 szá-

zalék. A Bezosztája 1-nél is bővebben termőnek bizonyult a Mironovszkaja 808 szovjet búza; s igen jónak ígérkezik még sok más fajta, egyebek között egy bőven termő, géppel aratható német zöldborsó, és több szovjet és lengyel zöldségfélé. (MTI)

Május elseji vendégünk lesz Nyikolajev

A Magyar Népköztársaság kormányának és a Hazafias Népfront Országos Tanácsa Elnökségének meghívására hétfőn baráti látogatásra hazánkba érkezik Andrijan Nyikolajev szovjet úrhajós alezredes.

Május elsejét Magyarországon ünneplik, az első páros ürvetelés egyik hőse, aki csaknem négy teljes napot át, 95 órán keresztül száguldott kabinjában a Föld körül.

A tavaszi vasúti menetrend újdonságai

DIESEL-MOZDONYOK — RÖVIDEBB UTAZÁSI IDŐ — TÖBB KÖZVETLEN KOCSI EURÓPAI FŐVÁROSOKBA — „KÖZELEBB” LESZ A BALATON

Május 31-én lép életbe a MAV új menetrendje. A változásokról, a személy- és áruszállítás időszzerű kérdéseiről Császár László szakosztályvezető-helyettes tájékoztatta a sajtót.

— A tervek szerint — mondotta — a vasút 1964-ben 403,5 millió utast szállít, 1963-hoz viszonyítva a növekedés 3,1 százalékos. 1965-ben 107,6 millió tonna árut kell rendelkezési helyére juttatnia.

A MAV vonalain közlekedő nemzetközi gyorsvonatok száma nem növekszik jelentősen, az utazási sebességet azonban a korszerű vonóeszközök beszerzésével növelheti a MAV. Az új menetrendben budapesti Keleti Pályaudvar—Záhony, budapesti Keleti Pályaudvar—Curtici között már Diesel-mozdonyok vontatják a nemzetközi gyorsvonatokat, ezáltal az utazási idő 25–30 perccel megrövidül.

Sikerül csökkenteni a Pannónia Express utazási idejét. A Balt—Orient-express mentesítő vonata helyett az új menetrendben június 15-től szeptember 23-ig Nord—Orient-express megjelöléssel új gyorsvonatpár közlekedik Varsóból Sturovo—Budapest Nyugati Pályaudvar—Cegléd—Biharkeresztes útirányon át Bukarestbe. Ezzel a vonattal közvetlen kocsit indítanak Prágába, Constantába és Várnába. Május 31-től szeptember 28-ig az Orient-express végállomása Budapest Keleti Pályaudvar lesz. Ebben az időszakban

közvetlen kocsit jár Budapest—Bécs—Párizs között. Az új menetrend életbeléptével egyidőben Bányréve—Lernartovce, valamint Rajka—

Rusovce között naponta 2–3 átmenő helyívonalat megindul a személyforgalom. Komárom, Hidasnémeti, Sturovo és Somoskőújfalu határátmeneteken néhány újabb helyi járat beállításával és újabb csatlakozások létesítésével készül fel a MAV a várható nagyobb utasforgalomra.

Új tranzitvonatok közlekednek Sturovo—Kelebia és Kusovec—Mura—eresztúr, illetve Gyékényes viszonylatban.

A belföldi forgalomban elősősorban arra törekedett a MAV, hogy az új Diesel- és villanymozdonyok közlekedtetésével, illetve motorvonatok forgalomba állításával

csökkentse az utazási időt. Ez különösen Budapest Déli Pályaudvar—Pécs, illetve Dombóvár—Gyékényes között érezhető hatását. Lényegesen

jobb lesz a vasúti összeköttetés Budapest és a vidéki nagyvárosok között a Hajdú, a Szabolcs és a Lillafüred-express segítségével. A Balaton partján hétköznaponként összesen 25, vasárnaponként 34 vonat közlekedik. A pécsiek az eddiginél lényegesen gyorsabban érhetik el a magyar tengerpartot.

MUNKAÜGYI TANÁCSADÓ

Mikor tekinthető a dolgozó önkényes kilépőnek?

A Munka Törvénykönyve 36. §. (1) bekezdésében foglaltak kimondják, hogy az a dolgozó, aki munkaviszonyát a jogszabályban el nem ismert okból, vagy a jogszabályban meg nem felelő módon szünteti meg, önkényes kilépőnek minősül. Ezt a minősítést — amelyet a munkakönyvi bejegyzésnek is tükröznie kell — két tipikus esetben eszközölheti a vállalat.

AZ EGYIK ESET egyszerűbb, amikor a dolgozó bejelenti a szándékát. Ez történhet írásban vagy szóban, de a szóbeli bejelentésről a későbbi viták megelőzése érdekében célszerű jegyzőkönyvet felvenni. A dolgozó kölcsönös megegyéssel, vagy felmondás alapján hozzájárulással szeretné megszüntetni a munkaviszonyát, de a vállalat ehhez nem járul hozzá, erre bejelenti, hogy akkor önkényesen kilép. A vállalat erőszakkal nem tarthatja vissza a dolgozót, hanem önkényesen kilépett bejegyzéssel ki kell adnia a munkakönyvét.

A másik eset az, amikor a dolgozó szándéka ismeretlen, csupán annyit tud róla a vállalat, hogy munkahelyétől engedély nélkül van távol, vagyis igazolatlanul hiányzik. Ilyenkor tartózkodási helyén, vagy ha az nem ismeretes, akkor a vállalat által ismeretes lakóhelyén írásban fel kell szólítani, hogy távozását záros határidőn belül igazolja, vagy jelentkezzék munkára, ellenkező esetben a vállalat önkényes kilépőnek fogja minősíteni. Ha a dolgozó a megszabott határidőn belül nem jelentkezik, távozását nem igazolja, vagy éppen azt jelenti be, hogy nem is kíván a vállalathoz visszamenni, önkényes kilépőnek minősül.

AZ ÖNKÉNYESEN KILÉPŐ dolgozónak mindenesetre tudnia kell, hogy új munkaviszonyának első és második naptári évében az egyébként járó alapszabadságnak csak a felét kapja, pótszabadság-

ban pedig csak egészségre alkalmas munka címén, vagy fiatal korára tekintettel részesülhet. Az önkényes kilépésnek következménye az is, hogy a dolgozó munkaviszonyának folyamatosságát elveszíti.

A munkakönyvi bejegyzés méltányosságból nem javítható ki és a munkaviszony folyamatossága sem állítható helyre az önkényes kilépést megelőző időre.

Dr. K. J.

FIATALOK a munkáról, fegyelemről

Rajta lehet-e kapni őket?
Vasutasból faipari technikus
Vágya a lodzi műegyetem
Itt is, ott is dolgozni kell
„Szeresse, amit csinál”

Azt mondják, hogy nálunk a munkásoknak, különösen a fiatalabbjainak, fogalma sincs arról, hogy mi az a munka, mi az a fegyelem. Valóban, nincs arról a drólról, melyet a tőkés országokban kényszerítenek a munkásokra. De van másról: ami egy szocialista üzemben szükséges ahhoz, hogy ők is jól érezzék magukat, és a termelés is jól haladjon.

Tegyük próbát, így van-e? Három fiatalat kértünk meg a Tisza Bütorgyár szegedi telepén egy kis beszélgetésre.

Hogyan került a gyárba Bárdos László segédmunkás?
— Miután 1962-ben leérett-ségiztem, hat hónapig a királyhegyesi tanácsnál dolgoztam, s most egy éve jöttem a szegedi bütorgyárhoz Szőregre költözködtünk, s mivel édesapám asztalos, úgy gondoltam, ide jelentkezem, hiszen valamiképp én is értek ehhez a szakmához.

Marad?
— Egyelőre igen. Később azonban szeretném elvégezni a faipari technikumot, vagy esetleg a soproni erdőmérnö-

gyelőre még itt van, a 2-es számú gépműhelyben, anyagmozgató.

— Fortuna Pista bácsi, a művezető igyekszik úgy beosztani, hogy minél jobban megismerjem a szakmat, s ha egy-egy gépi segítő beteg lesz, engem állít a helyére. De az anyagmozgató munkája sem rossz. Néha ugyan „hajtani” kell, amit nem panaszképpen mondom, mert jól bírom erővel.

Tegyük talán még egy kísérletet, hátha mégsem szeretnek olyan nagyon dolgozni ezek a fiatalok, s feleslegesnek tartják a munkafegyelmet. Tehát: igaz-e az a hiedelem, hogy az „irodaiak” kevesebbet dolgoznak, mint a műhelybeliek?

Valósággal felhorkannak.

— Ez tényleg legfeljebb csak hiedelem — válaszolja Bárdos László. — Említetném, hogy én irodában is dolgoztam már, tehát össze tudom hasonlítani a szellemi és a fizikai munkát. Itt is, ott is dolgozni kell.

— Persze reggel fél 7-től délután 3-ig senki sem ülhet egyfolytában az íróasztal mellett — mondja Lengyel Ida —, de ez nem jelenti azt, hogy lazsálunk.

Es a késések?
— Eppen most számoltuk össze őket. En például tavaly összesen háromszor késtem néhány perccel reggel. Ugye nem sok? — kérdezi vissza.

Valóban nem sok.

— Szerintem a munkafegyelemre mindenütt egyformán szükség van. Nem az dönti el, hogy irodában vagy műhelyben dolgozik-e valaki, fiatal-e vagy öreg, az a lényeg, hogy szeresse, amit csinál. Akkor szinte észre sem veszi, máris pontosan, szépen, fegyelmiezetten látja el munkáját — mondja Benze György.

— Lassacskán négy éve dolgozom a gyárban. Először műhelyirányként, később a műszaki osztályra kerültem. Most a keretutalványokkal, olykor programozással és a szabások selejtpremiumának kimutatásával foglalkozom.

Milyen iskolai végzettség?

— A Vasútforgalmi Technikumba jártam. De most tavasszal már a faipari technikum harmadik évfolyamából vizsgázom. Négyen járnak az üzemből a technikumba. Nekem az asztalosok segítenek a szakmai tárgyakkban, én az asztalos kollégáknak a közismereti tantárgyak tanulásában.

Benze György is segédmunkás, mint Bárdos, csak hogy ő tavaly érettségizett. Vágya, álma a lodzi műegyetem, ott is a bütörripari fakultás elvégzése. Az előkészítő vizsgán megfelelt, most már az értesítést várja, mikor, hol jelentkezhet. De

A próba — úgy tetszik — sikerült. Persze nem minden segédmunkás érettségizett a bütorgyárban, nem is kivétel nélkül olyan egyszerű, szerény fiatalemberek, mint a találmányra kiválasztott hárfom. De Bárdos László, Lengyel Ida és Benze György meg is bizonyították, hogy tudják mit jelent nálunk a munka és a fegyelem.

Fehér Kálmán

SZÉP FÜGGÖNY,

SZÉP SZÖNYEG,

SZÉP ÁGYNEMU A

Lakástextil Boltban

KARÁSZ UTCA 14. SZAM.

NDK eszpefüggöny 240 cm széles	101,- Ft
NDK eszpefüggöny 100 cm széles	25,- Ft
Nylon függöny 200 cm széles	112,- Ft
Velur szőnyeg 180x240 cm	1060,- Ft
Gépi perzsa 140x200 cm	1900,- Ft
Buklé szőnyeg 170x240 cm	372,- Ft
Futó szőnyeg 65 cm széles	26,- Ft
Futó szőnyeg 90 cm széles	34,- Ft
Futó szőnyeg mintás, 90 cm széles	56,- Ft
Bütorszövet több színben 180 széles	107,- Ft

Kész ágyneműk nagy választékban

S 83 151